

Sloupek pro Jihočeské noviny 29.11.2007

K funkci hejtmana se váží i některé výsady. Jednou z nich je pozvání od prezidenta republiky na každoroční oslavu výročí vzniku samostatné Československé republiky 28. října, která se koná ve Vladislavském sále Pražského hradu. Mohu tak být osobně svědkem toho, jak pan prezident vyznamenává osobnosti, které významně zasáhly jak do naší minulosti, tak i současnosti. Letos pan prezident vybral k ocenění také dva Jihočechy. Řád Bílého lva vojenské skupiny propůjčil štábnímu kapitánovi Rudolfu Hrubcovi in memoriam, Řád Tomáše Garrigua Masaryka druhého stupně pak Františku Zahrádkovi. Oba vyznamenaní muži se dokázali vzepřít totalitnímu režimu.

Bernartický rodák Rudolf Hrubec odešel spolu se svými kamarády Rudolfem Krzákem a Janem Doubkem v roce 1939 přes Polsko a Francii do Anglie, kde se stal legendou výcviku našich parašutistů. Vycvičil například členy skupiny, kteří provedli atentát na Reinharda Heydricha. Návratu do svobodné vlasti se nedožil, zahynul při plnění bojového úkolu v roce 1944 v severní Itálii, když jeho letadlo narazilo do úbočí horského masívu.

František Zahrádka, který se stále považuje za Jihočecha, pomáhal jako mladý skaut rozšiřovat protikomunistické materiály a převáděl lidi přes šumavskou západní hranici. V roce 1949 byl odsouzen za špionáž a velezradu na 20 let, z nichž nakonec třináct strávil jako vězeň v uranových dolech. V současné době spravuje Muzeum třetího odboje v Příbrami a tábor Vojna, kde sám strávil několik let jako vězeň.

Mohlo by se zdát, že obě ideologie, na kterých založily svou existenci totalitní režimy, nacistický i komunistický, a proti nimž oba hrdinové ve své době, každý svým způsobem, bojovali, jsou již věcí minulosti. Opak je ale pravdou. V den výročí Křišťálové noci, kterou němečtí nacisté zahájili holocaust, se chystali pražským židovským městem pochodovat novodobí čeští nacisté. Zabránit jim v tom muselo nejenom nasazení mnoha policistů, ale zejména masivní odpor slušných občanů, kteří se v čase plánované akce v hojném počtu v židovském městě sešli. Komunismus pak nejen jako ideologie, ale zejména jako reálné období našich dějin 20. století stále vzbuzuje u některých lidí jakousi nostalgii.

Osmnáct let od sametové revoluce v roce 1989 je již poměrně dlouhá doba. Generace současných středoškoláků se již narodila v demokratickém, svobodném státě a hodnoty, jako je svoboda shromažďování, svoboda tisku nebo svoboda hlásat politické názory, tak nedosažitelné ještě před 20 lety, se dnes zdají čímsi samozřejmým, na co má každý nárok. Myslí si to i novodobí nacisté, se všemi zrudnostmi vyznávané ideologie, nebo marxističtí komunisté, slavící 7. listopad jako svátek bolševické revoluce. To, že tyto ideologie mají na svědomí největší hrůzy lidské historie, je jimi najednou zapomenuto.

Slušní lidé, kteří si jako nástroj hájení svých zájmů vytvořili demokratický stát, musí najít odvahu proti takovýmto výstřelkům vystoupit. Zbabělost vůči totalitním ideologiím se lidstvu nikdy nevyplatila. Uplynulé výročí 17. listopadu nám opět připomnělo den, kdy se studenti odvážně postavili proti komunistické moci. Tehdy se k nim přidala většina národa a komunistický režim se zhroutil. Nikdy jsem si předtím nemyslel, že to půjde tak snadno. Snad právě proto nesmíme zapomínat, jak lehce lze o svobodu také přijít. Stačí si připomínat roky 1939, 1948 nebo 1968. Tehdy se mnohým lidem zdálo, že ještě není tak zle, aby nemohlo být ještě hůře, že jich se to nemůže týkat, že přece jednotlivec nic nezmuže proti vší té síle, která se na nás tehdy valila.

Rudolf Hrubec nebo František Zahrádka jsou pro nás příkladem, že když je svoboda a demokracie v ohrožení, musí se na její obranu slušní lidé postavit. První Československé republice vyměřila historie pouhých dvacet let existence. Dnes nám to připadá jako historická epocha. Ale pozor! Naší současné, tak samozřejmé svobodě a demokracii chybí do dvacítky pouhé dva roky.